

TOMIS

REVISTĂ EPARHIALĂ DE CONSTANȚA

CEL CE VA BEA DIN APA, PE CARE O VOIU DA EU
NU VA ISETA IN VEAC. — IOAN IV. 14

S U M A R U L :

<i>Invierea</i>	Grigore Sălceanu
<i>Patriarhul Nicodim</i>	Pr. Const. Staicu
<i>Cruce și înviere</i>	Pr. Gh. Sorescu
<i>Sfânta Scriptură ca izvor de inspirație</i>	Pr. V. Nârtea
<i>Bizanț, mărire și decădere</i>	Nicolae Rădulescu
<i>Partea Oficială</i>	

*
* *

T O M I S

Revistă oficială, lunară, eparhială, de Constanța.
Sub patronajul Prea Sfințitului
EPISCOP GHERONTIE

INVIEREA

I.P.S.S. Patriarhului Nicodim al României

*Ciocanul greu isbind în cuie,
Picioarele Ți-au sfredelit.
Tu nu ai blestemat pe nimeni,
Doar lemnul crucii s'a'nroșit.*

*Și n'a pornit cuvânt de ură
Din trupul Tău crucificat,
Doar templului catapeteasma
În două i s'a despicat.*

*În palmele-Ți ce alinară,
Te-ardeau mișelnicele găuri;
Și n'ai strigat, doar peste lume
Întunecimi de negre hăuri*

*S'au așternut și tot pământul
S'a clătinat de-un lung cutremur
Și fața Ta din lemn desprinsă
S'a veșnicit sburând prin vremuri.*

*Ardea de sete gura sfântă
Ce-a răspândit Invățătura;
Și-oțet i au dat s'aprindă setea-I,
Iar ei să-și potolească ura.*

Dar când se bucurau mai tare,
Sorbind sfâșietoru-l chin,
S'a stins c'un zâmbet de iertare
Pe gura ce-a băut venin.

Intr'un mormânt săpat în piatră
Intr'un târziu, L-au îngropat
Și-au pus o lespede de-asupra
Și'n orice colț câte-un soldat.

S'a auzit un gemăt jalnic
Ce parc'a sfâșiat țâria ;
In chinu-l nesfârșit de mamă,
Plângea pe lespede Maria.

li stăruia în ochi Golgota :
El, ce avea cerescul har,
El, bunătatea, El, lumina,
El, răstignit între tâlhari!

Frumosu-l trup, mai alb ca neaua,
Acoperit de vânătăi,
Sărăpuns de cuie, ars de bice,
Lovit cu pietre de călăi!

Și-și aminti întâia noapte
Când s'a născut surâzător.
«E noaptea lumii cea mai sfântă!».
Cântau arhanghelii în cor.

Și-acum, sub lespede de piatră,
Cu trupul frânt, cu chipul supt,
Ființa Lui dumnezească,
Aici, în besnă, dedesupt!

Intr'un ungher adânc și umed,
Albaștrii ochi ce-au dat vieță !
Și mânilor-l cu desnădejde
De piatra rece se agață,

*Și-o zgârie neputincioase
De peste El să o ridice,
Isbesc în ea să simtă chinul
Ce l-a simțit lovit de bice.*

*Și-și smulge părul ca să simtă
Pe frunte picurii de sânge,
Pe care spinii Lui îi scoase
Și trupul în dureri și-L frânge.*

*Dar groaza rece o străbate,
Prin ramuri parcă trec stafii.
Puteri ascunse o alungă
Venind din fund de veșnicii.*

*E locul tainei, unde viața
Se plămădește acum din moarte;
Și mama smulsă ca de un vifor,
De Piatra Sfântă se desparte.*

*În jurul Ei suflări ciudate
Se furișează prin văzduhuri
Și lunecând ca o nălucă
Se'ndepărtează printre duhuri.*

*Puteri adânci, neînțelese,
Puteri de viață și lumină,
Prin care cerul și pământul
Într'o suflare se îmbină!*

*Puteri dumnezeiești ce creșteți
În peștera cu frig de iarnă!
A treia zi, în miez de noapte,
În lături piatra se răstoarnă,*

*Și ca un soare ce se urcă
Gonind întunecimi ce mint,
Se'nalță drept Mântuitorul
Într'o lumină de argint!*

*Soldații ce păzesc Mormântul
In lături cad loviți de groază ;
Și se cutremură pământul
Pe când Isus de depărtează.*

*Și închinându-se ostașii
Cu chipul alb, iluminat,
Trezesc din somn Ierusalimul,
Spunând : «Hristos a înviat !»*

Grigore Sălceanu .
Constanța

Patriarhul Nicodim Cărturarul Ortodoxiei Ecumenice

Creștinismul a venit, pe lângă altele, cu o mare binefacere pentru omenire : i-a creiat și i-a îndrumat pașii spre cartea bună. Tot ce s'a scris de seamă, în istoria literaturii universale, poartă pe frunte pecetea principiilor nepieritoare ale Evangheliei. Nu este o exagerare afirmația că și cartea anticreștină a apărut ca o reacțiune a unor minți, cari, prin aceasta, căutau adevărul și se apropiu de el, fiind unul singur : adevărul creștin. Sf. Părinți, marii Ierarhi din trecut ai Ortodoxiei au făcut lumii, prin scrierile lor, danie nedepășită până acum : au creiat temelia culturii de ieri și de astăzi.

În istoria românească, nu s'a putut întâmpla altfel. Românul a învățat carte în pridvoarele mănăstirilor și ale Bisericilor dela sate și orașe. — Cultura românească și unificarea limbii românești nu s'ar fi putut realiza, fără strădania Bisericii Ortodoxe. Numele diaconului Coresi și ale mitropoliților : Varlaam, Dosoftei, Simion Ștefan, Teofil, Ștefan, Antim Ivireanu, Veniamin Costache, Grigorie al IV-lea Miculescu, le silabisesc copiii noștri în școală și se mândrește cu ele demnitatea românească din zilele noastre și de totdeauna.

Pe linia acestora și-a desfășurat strădania și i-a depășit în unele privinți, I. P. S. Patriarh Nicodem al României. La temelia limbii literare românești stă, desigur și Biblia lui Șerban Cantacuzino din 1688, așa cum la baza limbii literare germane se găsește și Biblia lui Luther. La

temelia scrisului românesc de astăzi, bisericesc sau laic, stă fără îndoială și vasta operă scriitoricească a Patriarhului Nicodim.

În adevăr, Patriarhul Nicodim este pe linia marilor făclieri ai gândurilor Nației și Bisericii strămoșești și i-a întrecut de multe ori, căci întinsa operă scriitoricească a I. P. S. Sale apare în cu totul alte împrejurări, decât lucrarea înaintașilor. Patriarhul Nicodim, bună oară, este el însuși tâlcuitorul Bibliei sale, a cărei limbă se integrează în ființa Nației, prin limpezimea și prin mireazma de cronică, permanent valabilă, pe care o degajează din vocabularul ei. Stilul „Bibliei Nicodim“ se articulează, de o parte, în tradiția seculară a limbii românești: iar, de alta, el stă ca o piatră de hotar, în evoluția sănătoasă a limbii noastre literare. Limba „Bibliei Nicodim“ nu înătură ceea ce a fost, dar face un pas înainte, în ce privește suișul spre desăvârșire a limbii românești. Veșnicia limbii românești, în desvoltarea ei, se înfățișează ca un poliedru cu fețele prinse în oglinzi. În fiecare fațetă a poliedrului se oglindește sufletul românesc dintr'o epocă oarecare a vorbirii sale. Limba, legată de tradiție, și totuși, nouă a „Bibliei Nicodim“, reprezintă una din fețele luminoase ale acestui poliedru. Cei cari nu văd aceasta, din opacitate sufletească sau dintr'o falsă supraestimare a trecutului, ori chiar a prezentului, vor avea prilejul să fie desmințiți de mințile lucide și, mai ales, de istoria nepărtinitoare a graiului românesc.

De altfel, condeiul celui ce scrie rândurile de față, nu schițează de cât ecoul unor pronunțări de cea mai mare competență, în ce privește latura creativă și eternă a limbii literare românești. Scriitori, al căror condei s'a înfipt vânos în cerul sufletului românesc, și-au spus cuvânt hotărâtor despre meșteșugarul minunat al limbii românești, care s'a dovedit a fi Patriarhul Nicodim, prin opera sa de tălmăcitor al Bibliei.

De ar fi fost numai creator de limbă românească, culegător de lumini din veșnicia lui Dumnezeu și a Neamului, prin tălmăcirea Bibliei sale, și ar fi deajuns ca posteritatea recunoscătoare să glorifice neîntrerupt duhul neastâmpărat al Patriarhului Nicodim. „Biblia Nicodim“, prin

valoarea ei universal românească, va da prilej urmașilor să-i ridice, nu pe uliță sau din piatră, ci în inimi, monument din dragoste nepieritoare. Inchid ochii minții și văd, ca pe un drum al robilor, cum se articulează ființei Neamului stea lângă stea, și, la o răspântie a drumului de lumină, veghează, cu sclipiri de argint „Biblia Nicodim“.

Văd cum, în orchestrația de armonii a limbii românești, acordurile grave și mângâietoare, în acelaș timp, ale graiului din „Biblia Nicodim“, se înfățișează ca vibrațiile de fundament ale unei orgi.

Dacă adăogăm la acestea, apologetul, cuvântătorul dibaciu, gânditorul teologic de adâncimi necercetate prin vasta sa operă, putem afirma, cu modestie, că Patriarhul Nicodim este și va rămâne un mare cărturar, nu numai pentru Neamul nostru și pentru Ortodoxia națională, ci și pentru Ortodoxia ecumenică.

De s'ar vântura mii și mii de umbre pe bolta nemuritoare a soborniceștei Ortodoxii și a Nației românești, duhul marelui cărturar și Patriarh ortodox, Nicodim, va lumina pururi, peste veacuri. De s'ar deschide gurile tuturor clevețirilor și netrebnicțiilor, astrul unui mare cărturar și lerarh va continua să lucească din înălțimi și să brăzdeze nemurirea cu luminile lui: opera Patriarhului Nicodim!

Preot CONST. STAIKU

Cruce și Inviere

Spre sfârșitul vieții sale pământești, Iisus, și'ndreaptă pașii neșovăitori pe drumul Golgothet, ca să îplinească Scripturile.

Invățase noroadele despre adevăratul Dumnezeu, iar lucrarea sa în lume le arătase calea ce duce către El. Acum se pregătea să-și pecetluiască misiunea, prin cel mai măreț act al Răscumpărării: jertfa Sa.

Invățătorul care adusese adevărul absolut în lume și tămăduise atâta mistuitoare suferință trupească și sufletească, a fost dat spre patimă de către iudei, fiindcă nădejțile ce ei legaseră de Dânsul fuseseră înșelate. Ei n'ășteptaseră un Mesia izbăvitor de păcat, ci un răsbunător al atâtor umilințe și robii, pe care acest „neam ales“ trebuise să le îndure, pentru neincetatele lui abateri din calea Domnului.

De aceea, în procesul Mântuitorului, ei au vădit o ură neîmpăcată, străduindu-se din toate puterile, să condamne la moarte pe înșelătorul visurilor lor deșarte: i-au răstălmăcit învățătura, au adus mărturii mincinoase, au amenințat pe Pilat și când acesta, nedumerit, mărturisia nevinovăția Fiului Omului, în necugetata lor orbire, au cerut moartea Domnului, împovărându-și conștiințele din neam în neam, cu această nedreaptă osândire: „sângele lui să cadă asupra noastră și asupra fiilor noștri“.

Și vrerea lor se împlinește, pecetluind-se astfel nevrednicia unei atât de bogate moșteniri de tradiții umane și revelații divine.

Batjocorit fără cruțare și istovit de chinuri, Domnul trebuie să-și ducă singur Crucea pe drumul răstignirii, până la locul de osândă.

Din mulțimea care-l urma pe ultima sa cale, în afară de femeile ce plângeau îndurerate, doar Veronica i-a șters fața plină de lacrimi, sudoare și sânge cu sfânta ei mahramă și numai Simon Cirineanul l-a ajutat să-și poarte crucea până la capăt, pe dealul Golgothei.

Din înălțimea Calvarului, Domnul poate privi în liniște, împlinirea operei sale mântuitoare; dar el constată în același timp, că neamul în mijlocul căruia se ivise nu l-a înțeles și nu-l urmează pe căile de lumină ce duc la adevărata închinare a lui Dumnezeu. Și totuși, în acest moment suprem al vieții sale pământești, el n'are pentru prigonitorii săi decât un cuvânt de dumnezească iertare :

„Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac“.

În urma morții sale, ispita îndoelilor pătrunde în sufletele celor ce l-au iubit și urmat; dar în adâncul conștiinței lor tot mai licărește o nădejde, care îi încredințează că nu putea să fie rătăcire, înșelare sau minciună cele ce ei înșiși văzuseră și auzi-seră dela dumnezeescul lor Învățător.

Totuși, doar femeile purtătoare de mir, împreună cu Iosif și Nicodim, l-au pogorât depe Cruce și l-au așezat cu evlavie cuvenită morților scumpi, în mormântul din care aveau să rodească toate nădejtile creștine. Și a treia zi, în zori, aceleași femei s'au îndreptat sfioase să cerceteze mormântul; dar în calea lor apare îngerul Domnului, care le vestește Învierea. Întristarea adâncă, ce le copleșise făptura, se preschimbă ca prin farmec în negrăită bucurie. Toate gândurile și simțirea lor, toate nădejtile legate de ființă. Învățătorului, toată vraja și adevărul cuvintelor Sale se trezesc în inimile lor și cu suflete inundate de fericire, se'ntorc grabnic din cale, să împărtășească tuturor bucuria Învierii Domnului.

În noaptea păcatului strălucise odinioară Steaua magilor, care i-a călăuzit lângă Pruncul nou născut.

În preajma isbăvirii, se'nalță biruitoare Crucea de pe Golgotha. Brațele ei se'ntind ocrotitoare, împărțind mângâiere și iertare omenirii înstreinate de Dumnezeu. Sf. Cruce devine astfel simbol al suferinței și al jertfei, al iertării și al mântuirii. De

acum ea nu mai însemnează osândă rușinoasă, ci dăruire pentru semeni; răscumpărare și chezășie a nedesmințitei Învieri. Crucea este stindardul oștilor creștine, prin care mulți împărați au câștigat bătălii; dar și arma nebiruită a fiecărui credincios, în lupta cu uneltirile vicleanului diavol.

Deaceea, cu chipul Sfintei Cruci ne însemnăm trupul în rugăciunile noastre și oridecâteori începem sau sfârșim un lucru. Ea străjuește mormintele și somnul de veci al celor ce cred în înviere. Ea adăpostește la răspântii, în sfintele troițe sau lângă fântâni răcoritoare, osteneala drumeților și truda muncii noastre. Și tot ea, pe turle de biserici sau creste de munți, se'nalță cutezăt are spre ceruri, arătând că spre bolțile de azur ale acestuia se avântă nestăvilite toate năzuințele noastre și spre acest locaș, tinde nencetat vieața noastră creștină.

Oricare ar fi materialul din care a fost alcătuită, oricât de nevrednice mâinile care i-au făurit podoabele, Crucea e sfântă prin ea însăși, îndată ce i s'au încrucișat brațele în semn de binecuvântare. Căci a sfințit-o, odată pentru totdeauna, Acela care s'a răstignit pe ea și stropind-o cu sângele său neprihănit, a făcut-o simbol al vieții și al Învierii.

Prin slăvita înviere din morți a Domnului, cerurile s'au deschis pentru a primi pe muritori. Tatăl ceresc așteaptă iarăși ca fiul rătăcitor să se întoarcă la Sine.

Învierea Domnului este temelul mântuirii omenești și al învierii noastre a tuturor. Lumina ei se revarsă pretutindeni peste inimi și adâncuri. Ea alungă noaptea atât de întunecată a păcatului, încât și „cei din întuneric și din umbra morții“ au văzut lumina cea neapropiată și pururea înnoitoare.

Prin ea s'au luminat cerurile și s'a vădit ochilor omenești negrăită frumusețe a vieții de dincolo de moartea trupească.

În strălucitoarea lumină a Învierii Domnului, omenirea și-a dat seama, cât de mare a fost întunecimea veacurilor petrecute departe de cunoașterea adevăratului Dumnezeu.

Și tot în această lumină, vieața omenească s'a desfășurat mai plină de rodire în artă și cultură, în științe și literatură, dând pământenilor o civilizație neegalată de niciuna din cele apuse în negura vremurilor.

Dela Crucea depe Golgotha și până la mormântul gol al Domnului înviat, omenirea a trăit, fără să o știe, cele mai sublime clipe din existența ei. Nici la creație și nici după aceea, vieața ei n'a prețuit atât de mult, încât să fie nevoie ca însuși Fiul lui Dumnezeu să o răscumpere din robia diavolului, prin jertfa propriei sale vieți.

Deaceea, bucuria Învierii Domnului cuprinde nestăvilit toate sufletele creștine. Ea sfințește și regenerează în permanență vieața omenească și-i dă certitudinea unei trăiri vecinice, prin împărtășirea cu roadele prisositoare ale jertfei neprihănite depe Golgotha.

În fiecare an, creștinătatea de pretutindeni așteaptă minunea

Invierii Domnului cu aceeași înfrigurare, cu acelaș dor de învoire în inimi și în gânduri și cu aceleași îndreptățite nădeji în izbăvire.

* * *

Pe când necredincioșii jidovi înălțau Crucea Răstignirii, un neam nou se află în plămădire; iar când sfinții apostoli și urmașii lor, răspândeau pretutindeni vestea Bună a mântuirii, neamul acesta începea să îngâne cele dintâi cuvinte în limba sa. Deoarece vieța lui s'a desfășurat, chiar dela naștere, sub semnul și umbrirea Sfintei Cruci, alături de cuvântul «mamă», a murmurat cu sfială și numele Tatălui Ceresc.

În adevăr, Crucea și Invierea sunt cele două peceți ale hrisovului nostru de naștere, ca popor dintru început creștin.

Atât de vechiu este creștinismul nostru, atât de adânc ni s'a întipărit în inimi și atât de organic este legat de ființa Neamului, încât românul își confundă întotdeauna credința sa cu originea etnică. Pentru el, cuvântul «creștin» sau «român», au acelaș cuprinzător înțeles.

Niciun popor nu se poate mândri cu un creștinism atât de străvechiu, din epoca zămislirii, ca al nostru. Niciunul n'a purtat mai multe lupte biruitoare pentru Sfânta Cruce și n'a adus mai multe jertfe în slujba ei. Deasemenea, nici o țară nu și-a împodobit plaiurile cu atâtea cruci, biserici și mănăstiri vevodale, ca mărturie neștearsă, că luptele pe care Neamul românesc a fost silit să le dea cu vrășmașii săi, erau sfinte, iar biruințele le-a închinat Domnului, în semn de cucernică mulțumire.

Și iarăși, niciun alt popor n'a îmbogățit locurile de pioasă închinare creștină de peste hotare, cu atât de măndre monumente de artă și cu darnică înzestrare ctitoricească.

Vieța Neamului nostru a fost o neîntreruptă mucenicie. Așezat în «calea răutăților» și la porțile Orientului, țara noastră a fost cu drept cuvânt și o poartă a Creștinătății, pe care marli și vitejii noștri Voevozi au apărat-o cu jertfe grele.

Veacuri de-arândul, Mircea, Ștefan și Mihai au fost scutul lumii creștine, războindu-se cu numeroși vrășmași, dar pătrunși de fiorul unei lupte sfinte și conștienți că prin aceasta îndeplinesc o misiune providențială.

Deaceea se poate spune că, pe câtă vreme Apusul creștin a purtat câte va cruciade neisbutite, pentru eliberarea Sfântului Mormânt, istoria neamului nostru înfățișează o permanentă și biruitoare cruciadă, în slujba marilor idealuri creștine și împotriva păgânismului tuturor vremurilor.

Acesta ne-a fost destinul și ni l-am împlinit fără șovăire, fără murmur și fără deșartă trâmbițare, căci și prin aceasta aduceam cea mai aleasă închinare lui Dumnezeu.

Cu toate aceste grele încercări, Neamul românesc s'a dezvoltat tot mai mult, iar conștiința sa națională s'a dovedit

din ce în ce mai vie. Chiar dacă o parte dintre lili săi s'au aflat vremelnic sub stăpâniri străine, jertfele și luptele lui îndelungate au fost răsplătite cu fireștile reînvieri naționale.

După cum în trecut, vreme de aproape un mileniu, avusesem de înfruntat păgânismul islamic și mongolic, astăzi ne găsim în fața marelui primejdii a noului păgânism bolșevic, mult mai cotropitor și mai silnic.

Pornind ca și odinioară sub privegherea Sfintei Cruci și în tovarășia nebiruitei armate germane, Neamul nostru luptă din nou pentru Cruce și ogor, în slujba aceluiași idealuri, pentru care se jertfiseră nenumărate generații de înaintași.

Și dupăcum în Altarele creștine, sub fluturarea sfântului acoperământ, Creștinătatea își mărturisește Crezul ei în isbăvirea adusă prin Cruce și Înviere, tot astfel, sub fâlfâirea steagurilor biruitoare de pe stepele rusești și îndepărtatul Crâm, Neamul nostru re trăiește epopeea, crezul și idealul său milenar, de a se jertfi neîncetat pentru Cruce și dreptate.

Căci el are certitudinea că nicio suferință și nici o jertfă nu rămân zadarnice, fiindcă după Răstignire urmează neîfârziata Înviere.

Preotul Gh. M. Sorescu

Sfânta Scriptura ca izvor de inspirație în literatura profană

Poezia s'a născut, ca și religia, odată cu omul.

În epocile primitive ale umanității, omul era ca un copil. Orice lucru, orice fenomen și, cu atât mai mult, complexul fenomenelor ce i le înfățișa aspectul marelui al naturii, îl impresionau adânc.

Cum fenomenele naturii, după el, erau rezultatele puterii unui zeu, și cum omul, din teamă, a simțit nevoia, dintr'începuturi să-și exprime în versuri sentimentele sale destul de naive, față de aceste fenomene, se înțelege că primele poezii laudară pe zei, deci că primele poezii au avut un caracter religios, de unde și principiul adoptat în poetica modernă „Ab Iove principium Musae”.

Afirmația aceasta poate fi întărită și mai mult de faptul că în timpurile legendare, Morfeu, Mercur, Amfion, Limus și Apolon, îmblânzeau pe zei cu scrierile lor.

Cu timpul însă, omenirea progresând sub raportul cultural, această poezie naivă, începătoare, cu caracter religios, se schimbă, se transformă, devine conștientă, până ce ajunge la înflorire, căci altele sunt azi ideile și simțămintele omului, alta

natura faptelor ce poetul cântă și îmbracă cu puterea imaginației sale, după cum foarte bine a spus-o Orațiu, în versurile următoare, care se pot spune și referitor la poezie:

„Ut silvae foliis pronos mutantur in annos,

„Prima cadunt: ita veroerum retus interat aetas

„Et juvenum ritu florent, modo nata vigent que“.

Poezia de astăzi însă, care avem pretenția că s'a modernizat, s'a depărtat cu mult de originea sa religioasă.

Aruicând o privire și asupra literaturii în genere, așa cum se prezintă în vitrine și chiar în bibliotecile intelectualilor noștri, vom observa, nu fără mâhnire, că, în avalanșa de cărți literare, în majoritate traduceri, cu titluri senzaționale și atrăgătoare, dar cu mult deficit de simț moral, ca: „Fecioare orizontale“, „Fecioare verticale“, „Fecioare de 18 carate“ și „Femei celebre“, cărți ce nu au alt scop decât să excite simțurile, să le roadă și să le epuizeze, cărțile cu cuprins religios se văd prea rar și, de multe ori, chiar acolo unde se văd, prezintă concepții antireligioase și anticreștine.

Prin nu știi ce proces sufletesc, te duci cu gândul pe plajurile literaturii clasice a germanilor și te întrebi cum se face că o carte ca „Messiada“, lui Klopstock, nu a putut nici până azi să fie tradusă în întregime în limbile europene și dată ca hrană sufletelor flămânde de divinitate, după cuvintele lui Augustin, care zice: „Fecisti nos ad te, Domine, et inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te“ și cum se face că, cărțile de literatură ușoară și de insalubră concepție despre viață, au inundat vitrinele librăriilor și se citesc cu atâta aviditate.

Dacă ai pătruns spiritul vremii, îți dai singur răspunsul și conchizi că, cauza trebuie căutată în lipsa de o complectă cultură a poezilor noștri, căci „cultura, în sensul deplin al cuvântului, cuprinde în subdiviziunile sale o cultură științifică, una estetică și una morală și, fără îndoială, o depărtare de sentimentul religios și de tradiția religioasă a literaturii, denotă absența unei părți de colosală importanță din sfera noțiunii de cultură“. ¹⁾

Cum vedem, firul literaturii s'a rupt astăzi, și încă de mult, de tradiția poeziei primitive, care a fost religioasă, întrucât, după cum am arătat, primele versuri s'au născut pentru a lăuda pe zei, rezultantele puterii cărora le vedeau în manifestările naturii.

Dacă concepția poezilor de azi despre natură numai e cea a poetului primitiv și dacă omul modern, în urma diferitelor rezultate ale științei exacte, nu mai poate fi acela, care să creadă că fenomenele naturii sunt manifestări ale zeilor, deci, dacă poezia modernă nu mai e naivă, cântând, ca altă dată, din teama de divinitate, totuși poezii noștri nu trebuiau să se depărteze prea mult de originea literaturii religioase.

1) D. Mărăcineanu: Manual de Sociologie, pag. 59.

În fața lor se prezenta un inepuizabil izvor de inspirații :
ERA BIBLIA!

Dovadă despre inepuizabila sursă de inspirație ce putea oferi Biblia, miilor de poeți, cari au formulat fel de fel de curente în poezie : modernist, simbolist, cubist, impresionist, etc..., dar numai un curent de regeneratoare poezie religioasă nu au format, este faptul că s'au găsit totuși scriitori, cari nu au trecut nepăsători prin fața lui Hristos, ci au luat Biblia ca izvor de inspirație, în monumentalele lor opere literare.

Cum a înrâurit Biblia, literatura profană reprezentativă în acest sens, întrucât și care au fost motivele acestei înrâuriri, va fi tema unei cutezante încercări, dar desigur, care nu vom avea pretenția a fi exactă, nici completă.

O scurtă privire asupra Bibliei, o ochire asupra frumuseților ideologice și literare ale acesteea și, în fine, o privire retrospectivă asupra întregii concepții de viață trasată de creștinism în omenire, va fi absolut necesară pentru a ne convinge din care motive alte cărți sacre, adică, cărți care să cuprindă principiile de seamă ale câte unei religii organizate, nu au pătruns în literatura popoarelor respective cât de puțin, față de Biblie în literatura popoarelor creștine.

Și pe drept cuvânt, frumusețile Bibliei par, să întrebuițăm un pleonasm, mai frumoase, mai strălucitoare, cu cât ne gândim la vechimea lor. Căci... „cu mult înainte de a fi instrunat Pindar lira sa, ca să proslăvească pe învingători în jocurile olimpice, regele păstor David a alcătuit și a însoțit cu melodioasele sunete ale harfei sale psalmii cari vor răscoli, mângâia și înălța sufletul omenesc, cât va fi lumea“. ¹⁾

„Cu mult înainte de a fi înflăcărat Homer pe țărmurile Asiei Mici tinețetul neamului său, cu povestirea faptelor vitejești ale eroilor războiului troian, au intonat Moise și sora sa cântece de biruință împotriva armatei egiptene, înecate în marea Roșie, iar pe când, pe cele șapte coline de pe malurile Tibrului, abia se puneau cele dintâi pietre din temelii cetății eterne, prorocii mari ai Testamentului Vechiu îmbrățișau cu privirea lor luminată de darul dumnezeesc, soarta popoarelor și le preziceau viitorul, vesteau poporului lor judecata lui Dumnezeu, în cuvinte și cu un talent oratoric mai mare ca al lui Demosthene și într'un sbor poetic mai măreț decât al lui Eschil, sau îi grăiau de harul și îndurarea lui Dumnezeu, în cuvinte mai mișcătoare decât ale lui Sofocle“. ²⁾

1) N. Colan : Biblia și Intelectualii : pag. 13 Sibiu.

2) N. Colan op. cit. pag. 14.

In ansamblul sentimentelor omenești nu există ton pe care să nu-l fi atins proorocii, dela detunăturile mâniei sfinte, până la cele mai dulci tonuri ale înflăcăratelor cântece de dragoste.

Omer, Dante, Goethe au rămas în urmă.

Și cu drept cuvânt. *)

Preotul Vasile Nartea
Arsa

CHARLES DIEHL

Bizant,

mărire și decădere

Traducere de I. Biciolla
București 1939

Editura Națională Ciornei

Vechiul orient mediteranian oferă savanților din ultimul timp rezultate din ce în ce mai surprinzătoare. Numeroasele vestigii răspândite pe întinsul pământului, ne arată că aceste popoare, care trăiau aci, au dus o viață mult mai civilizată decât aceea despre care lumea modernă știa așa de puțin.

Dacă civilizația vechilor popoare orientale s'a reabilitat în istorie, nu acelaș lucru s'a întâmplat cu popoarele orientale din evul-mediu.

Se știe că orientul mediteranian, cucerit de romani și înglobat la marele imperiu, nu a putut fi modelat după civilizația dela Roma. El avea viața sa proprie, ceiace determină pe împăratul Constantin, să întemeeze pe malul Bosforului orașul Constantinopol și să facă din el a doua capitală a imperiului, pentru orient. Lumea orientală se grupează în jurul centrului ei natural, formându-și felul ei de viață, care nu se potrivea cu cel dela Roma.

Așa de mare era deosebirea, încât împăratul Teodosiu cel Mare împarte imperiul în două, la cei doi fii ai săi, — imperiul de răsărit și imperiul de apus — la anul 395. Dela această dată, tendința de izolare a orientului de occident devine definitivă și fiecare parte a imperiului își duce viața pe cont propriu.

Această epocă dela 313, dată când Constantin întemeie Constantinopolul, până la 1453 când el căzu sub Turci, este cunoscută în istorie sub numele de epoca bizantină, pentru că cetatea

*) Va urma.

Constantinopolului, mai târziu Bizanț, cu imperiul care poartă același nume, era cel mai mare centru de civilizație din acele timpuri, servind de model tuturor celorlalte organizări de pe pământ.

Cu toate acestea, istoria imperiului bizantin nu s'a bucurat niciodată de o apreciere obiectivă. Ea apare și acum multora din contemporanii noștri, așa cum apărea lui Montesquieu și Gibbon, drept continuarea și decăderea imperiului roman. (Pag. 7). Cu toate că numeroase lucrări au înțeles în ultimii cincizeci de ani, ea continuă să rămână obiectul prejudecăților îndărătnice. S'a întâmplat, de altfel, cu imperiul bizantin ca și cu epoca medievală, să fie atacul necruțător al liber cugetătorilor, ateilor și defetștilor, socotindu-le drept epoci întunecate ale istoriei.

*

Opera cunoscutului bizantinolog francez Charles Diehl, „Bizanț, mărire și decădere“, atât de răspândită și apreciată în lumea europeană, ne pune la îndemână toate momentele principale, pe care imperiul bizantin le-a trăit în decursul celor o mie de ani.

Cu claritatea și obiectivismul omului de știință, autorul analizează în cele patru sute de pagini ale volumului, cauzele cari au determinat evoluția imperiului.— Cauze care au făcut ca istoria sa să trăiască vremuri de strălucire și mărire, dar și vremuri de grea cumpănă și decădere.

Oricine, citind această carte, va înțelege reaua credință a acelora, care puneau pe seama epocii bizantine, toate stigmatele unei lumi în continuă decădere.

Este destul de adevărat că imperiul bizantin „așezat la frontiera extremă a Europei, la granița barbariei asiatice“, (pag. 8¹) a trebuit să treacă prin crize care îl duceau spre prăbușire. — Dar nu este mai puțin adevărat, că deși amenințat de nenumărate ori, a trecut peste aceste crize și a ajuns sub mării lui împărați să aibă: „ilustru oameni de stat, diplomați abili, generali victorioși, care l'au condus și guvernat la perioade de adevărată splendoare“— pag. 8 — când după spusele unui cronicar „imperiul —această femeie bătrână— apare ca o fată împodobită cu aur și pietre prețioase“.

Imperiul bizantin prezintă, în decursul existenței sale, atâtea culmi de afirmare spirituală și elevație morală, încât timp de un mileniu a fost modelul tuturor celorlalte state de pe pământ.

„Sub domnia împăratului Teofil (829—841) ne spune autorul, curtea din Bizanț rivaliza prin măreția construcțiilor, prin luxul Palatului Sacru, prin strălucirea civilizației, cu Bagdadul Califilor“, iar sub dinastia macedoneană, 887—1081, Bizanțul a cunoscut o sută cincizeci de ani de splendoare fără seamăn. El

1) Rambaud «L'Empire Grec au X e siècle».

este cu adevărat cetatea regina, unde se concentrează toată eleganța, tot rafinamentul artei, plăcerile delicate ale spiritului și capodoperile unei industrii savante, minunile arhitecturii și distracțiile circului și teatrului. În anul 1025, când muri Vasile al II-lea Bulgaroctonul, imperiul cunoaște apogeul puterii și măririi sale.

Plin de strălucire și bogăție, Bizanțul stărnește din ce în ce mai mult pofța barbarilor. Se zice că strălucirea sa era așa de fermecătoare, încât Mahomed al II-lea privind-l din depărtare, cum era așezat între marea de Marmara și marea Neagră, a exclamat că este ca un rubin între două smaragde.

După această strălucită splendoare veni o perioadă de criză. Guverne conduse de femei și suverani mediocri, făcură ca imperiul să-și piardă încetul cu încetul prestigiul și să alunece spre prăbușire. El se mai refăcu încă odată sub dinastia Comnenilor, însă intervenind acțiunea cruciadelor decăzu iarăși.

Acest efort al creștinilor, de a elibera Sfântul Mormânt din mâinile Turcilor, a avut o influență dăunătoare asupra imperiului bizantin.

Cruciații năvălesc cu forță, devastează și jefuiesc Bizanțul, atâta pofța popoarelor din prejur și rând pe rând provinciile imperiului sunt pierdute. Grecii, căutând să ia măsuri de precauțiune împotriva oaspeților nepoștiți și ostili, determină pe Godefroy de Bouillon și Friderich Barbaroza să ia cu sabia Constantinopolul la 1204.

Luând contact cu o lume cu care nu se putea înțelege, el este scos depe făgașul politiceii sale naturale și nu se mai poate refăce.

Sub Paleologi imperiul este redus ca teritoriu și tezaurul secătuit. Popoarele din împrejurimi se ridică împotriva lui și în curând cetatea Bizanțului rămâne singură tot imperiu. Atât de mare era vitalitatea Bizanțului, încât aproape un secol rezistă singur, până la 1453, când ultimul împărat bizantin Constantin al XIII-lea Dragases, moare pe ruinele cetății sale sub loviturile turcilor.

Un val de tristețe și durere se așterne peste cetatea lui Dumnezeu.—Majestuoasele liturghii din Sf. Sofia încetează. Armonioasele melodii ale vestitei muzici orientale și elocința savantă a predicatorilor bizantini dispar, iar blânde mozaicuri își acopăr strălucirea sub presiunea tiranului stăpân.

Ceiace a însemnat Bizanțul pentru lumea orientală și pentru toată Europa, rezulta din următoarele :

Fimnd sediul unei civilizații strălucitoare prin admirabila sinteză culturală și religioasă el, a fost educatorul popoarelor barbare pe care le-a adus la o viață nouă și salvatoare.

Având pecetea creștinismului autentic, a păstrat și a apărât învățătura Mântuitorului împotriva tuturor sectelor și erezilor, precum și împotriva tentativelor islamiste și păgâne.

Pentru popoarele din Apus, care bâjbâiau în amintirile împrăștiate ale tradiției romane, a procurat elementele principale pentru întemeierea unei noi civilizații și tot el este acela care a aprins făclia renașterii de mai târziu. Pag. 385.

Influența sa însă, nu s'a terminat odată cu căderea imperiului. Turcii desființează imperiul, dar nu pot șterge tradiția și obiceiurile bizantinilor.

Civilizația sa continuă să trăiască în Bizant și exercită o puternică influență în lumea orientală.

Popoarele orientale Greci, Sârbi, Bulgari, Români, au păstrat vie amintirea Bizanțului dispărut și au strâns obiceiurile și tradiția civilizației sale.

Multe popoare au revendicat drepturile lor de moștenire și nu rare ori armatele lor au bătut la granițele imperiului, pentru a pune stăpânire pe el.

Această istorie ștersă, puțin uitată, nu este deloc cum se credea un lucru mort. Ea a lăsat urme adânci, incontestabile, în mișcarea ideilor și în ambițiile politice. Cine poate ști acum dacă aceeași împărăție a creștinătății, a cărei istorie ni se pare o poveste fermecătoare va mai învia vr'odată!

În aceste vremuri, când atenția Europei se îndreaptă asupra orientului mediteranean ea apare din nou promițătoare și cu speranțe de viitor.

Nicolae Rădulescu

PARTEA OFICIALA

Drepturile preoților pensionari

COPIE

AVIZUL No. 655/1941

Ședința din Februarie 1941

Președinte D-l N. C. Davidescu
 „ Russo-Cruztescu
 „ Gh. I. Suciu
 „ Virgiliu Stoenescu
 „ D. Vicol

Referent al lucrării, d. avocat Virgiliu Stoenescu

C o n s i l i u l

Considerând că din examinarea Decretului-Lege, publicat în Monitorul Oficial No. 270 din 22 Noembrie, pentru modificarea art. 2, 12 și 16 din legea generală de Pensiuni, rezultă că preoții pensionați la cerere la vârsta de 65 ani sau la 70 ani,

pentru limită de vârstă sunt considerați de drept preoți ajutători la biserica unde au funcționat,

C o n s i l i u l

Opinează că preoții pensionați din oficiu la vârsta de 70 ani, sau la 65 ani la cerere, sunt considerați de drept preoți ajutători la bisericile unde au funcționat, pe lângă personalul activ al parohiei, având următoarele atribuțiuni :

a) Să officieze toate serviciile religioase în biserică și în enorie ; la slujbele care reclamă prezența tuturor preoților bisericii respective, preoții pensionați vor participa în aceeași măsură ca ceilalți preoți ajutători ;

b) Repartizarea sectoarelor enoriei, în ceea ce privește îndeplinirea celor sfinte la domiciliile credincioșilor, de către clericii salariați și de cei pensionați, precum și ordinea îndeplinirii serviciilor religioase, reclamând numai un preot, vor fi stabilite de către Chiriarhul locului, ținând seamă de drepturile conferite clericilor pensionați, potrivit prevederilor aliniatelor precedente ;

c) Preoții pensionați la 65 sau 70 ani sunt autorizați a încasa toate contribuțiile credincioșilor, denumite veniturile epitrahilului, în schimbul serviciilor religioase prestate în cadrul normelor stabilite în acest articol ;

d) De asemeni ei vor avea folosința casei parohiale în limita posibilităților de fapt și după satisfacerea personalului slujitor salariat ;

Se va acorda însă preferință după paroh preoților pensionați din oficiu, de a locui în casa parohială, dacă se constată că au contribuit înainte de 20 Aprilie 1937, într'o mare măsură, la construirea sau îmbunătățirea acestui edificiu ;

e) Preoții și diaconii pensionați n'au însă folosința sesiei parohiale, rezervată exclusiv personalului salariat al parohiei.

Avocați (ss) N. Davidescu
(ss) Gh. I. Suci

(ss) N. Russo-Cruzescu
(ss) Virgiliu Stoenescu
(ss) D. Vicol

Cruci pentru eroi

Redăm în copie adresa No. 4904/1942 a Așezământului Național „Regina Maria“ pentru Cultul eroilor și invităm pe Cucernicii Preoți să țină seamă de aceste instrucțiunilor idecâteori se va ivi prilejul :

Avem onoare a vă trimite alăturat o schiță, reprezentând modelul de cruce de stejar, pentru mormintele ostașilor căzuți în război.

Aceste cruci se confecționează din bușteni de stejar, ciopliți la muche, pe trei laturi, iar partea din față — pe care se scrie numele — dată la rându.

Bineînțeles că, în cazurile când se dispune de material fasonat, nu este niciun inconvenient ca toate laturile să fie perfect curate.

Aceste cruci se vor întrebuința pentru înlocuirea aceloră improvizate, din diferite materiale, fără rezistență, sau din materiale brute, fără estetică.

În consecință, crucile existente la morminte, care sunt confecționate din materiale de bună calitate și destul de estetice, se vor menține.

Pentru procurarea materialului necesar, s'a intervenit la Casa Pădurilor și de îndată ce vom obține aprobarea, cum și indicarea depozitelor din care se distribuie, se va comunica și D-voastră.

Până atunci vă rugăm să binevoiți a ne comunica, ce număr de asemenea cruci sunt necesare pentru județul Dvs. și care ar fi depozitul cel mai indicat al Statului, de unde ar urma să primiți materialul.

Deasemenea, rugăm a ne comunica, care ar fi costul mâinei de lucru, precum și al inscripțiilor și așezatului acestor cruci la morminte.

Pentru cimitirele mici sau grupe de morminte, se pot rezerva de către acest Așezământ, cruci de beton. Deasemenea, pentru cimitirele în care s'au instalat parte de astfel de cruci, se vor putea completa tot cu acest fel, pentruca întregul cimitir sau grupă de morminte să aibă cruci uniforme.

În consecință, vă rugăm să binevoiți a ne comunica și numărul de cruci de beton, necesare pentru județul D-voastră.

p. Director General,

Colonel Makarovitsch Radu

COPIE după telegrama înregistrată la Sf. Episcopie Constanța sub No. 117/1942.

Buzău

Cu ocazia Anului Nou 1942, Vă rugăm ca foști fii suflatești ai Prea Sfinției Voastre să primiți și din partea noastră respectuoase urări de sănătate și fericită păstorie. Nu vom uita niciodată bunătatea, blândețea și înțelegerea cu care ne-ați condus. Rugăm pe Dumnezeu ca să Vă țină sănătos și tot așa de înțelegător al novoilor preoțimeii, până la adânci bătrânețe.

Preoții : (ss) Teodor Jugănaru, (ss) Teodor Done, (ss) Gheorghe Vicol, (ss) Constantin Cristescu, (ss) Ioan Neagu, (ss) Constantin Sillion, (ss) Alexa dru Curiman și (ss) Ștefan Dima, încadrați și utilizați în cuprinsul eparhiei Buzău.

COPIE

Ordin Circular

Deoarece s'a constatat că unii din cei întorși de pe câmpul de luptă, înțeleg să ațezeze atitudini ce sunt contrare ținutei pe care trebuie să o aibă adevărații luptători. Domnul Mareșal Antonescu, face apel la conștiința patriotică a tuturor luptătorilor și îi îndeamnă să se mențină cu toții la înălțimea misiunii lor, așteptând cu încredere și modestie recunoașterea meritelor lor.

S'au semnalat cazuri în cari teologi cer să li se dea industrii, motivându-și pretenția cu meritul de a fi fost pe front; ofițeri, subofițeri și soldați cer rasplată, pentru că au fost pe câmpul de luptă.

Asemenea atitudini sunt contrare spiritului ostășesc și tradiției oricui românesci. Românul a luptat întotdeauna pentru apărarea țării lui și a drepturilor românești, cu vitejie și încredere, isvorite din sentimentul patriotic al datoriei lui către neam și țară. Istoria noastră națională este o dovadă și o pildă înălțătoare în această privință. Lupta pentru apăra ea patriei și asigurarea liniștei la hotare, este o datorie dela care nimeni nu trebuie să se sustragă. Cine nu-și face datoria este socotit trădător și suferă rigorile legii.

Domnul Mareșal Antonescu și-a spus cuvântul. A promis că soarta foștilor luptători formează grija Domniei Sale, în

viitoarea organizare a economiei noastre naționale, rurale și orășenești; dar totul se face în ordine, la timpul cuvenit și în raport de puterile, meritele și dorința de muncă, nu de răsplată, a fiecăruia.

**COPIE după raportul protoieriei circ. I Călărași—Ialomița
No. 553 din 26 Martie 1942 către Sf. Episcopie C-ța
înreg. sub No. 1834 din 30 Martie 1942.**

Prea Sfințite Stăpâne,

Subsemnatul, cu adâncă smerenie Vă aduc la cunoștință următoarele :

1) În urma hotărârii consiliului de prefectură al acestui județ, din ziua de 25 Octombrie 1941, din care fac parte, preoșimea din întreg județul Ialomița, la apelul circular ce am făcut, a colectat și depus Comitetului de patronaj local, prin această protoierie următoarele, pentru ostașii depe front : 181 Kgr. lână, 14 fulare, 101 perechi ciorapi, 54 perechi mănuși, 11 perechi mânecute, 14 șervete, 2 cămăși, patru căciuli, 1 bundă, 3 ciarceafuri și 36 pătrățele pentru coverturi.

2) Am plasat prin parohiile din Protoieria I-a-Călărași, 346 obligațiuni țărănești ale Imprumutului Reîntregirii, depunând Administrației Financiare sub chitanțele No. 400 și 2961/942, suma corespunzătoare de lei 346.000.

La aceasta au contribuit în mare parte parohiile : Mihai Viteazu, Dragoș Vodă, Podu Lupii, Șocariciu, Orezu, Pietroiu, Ciocănești-Mărgineni, Oltina și Crucea.

Din rapoartele primite ca și din comunicările verbale, am bucuria să constat că fiecare Cucernic Preot în parohia sa, a contribuit în mare măsură, dând sprijinul material și mai ales moral, tuturor celorlalte autorități comunale, în fruntea cărora de regulă se află, pentru colectarea de obiecte ostașilor, alimente rănilor și realizarea scopului împrumutului reîntregirii.

Aducându-Vă la cunoștință cele de mai sus, Vă

asigur că și acum ca și în trecut, preoțimea este conștientă de rolul ei determinat întru susținerea marilor interese ale Țării, rugându-vă umil a dispune.

Sunt al Prea Sfinției Voastre supus serv.

Protoieru,

(ss) **Icon. V. Nicolau**

Secretar,

(ss) *Pr. Ioan Chiriță*

COPIE. Circularu celor 7 Protoierii ale Eparhiei Constanța.

Prea Cucerne Părinte,

Motivați de adresa Sfântului Sinod No. 8171/1942, și avându-se în vedere dispozițiunile Onoratului Guvern și ordi-
nele Noastre anterioare, vă invităm să puneți în vedere în-
tregului personal clerical din acel protopopiat, ca pentru orice
nedumerire sau problemă bisericească să se adreseze, pe cale
ierarhică, numai Sfintei Episcopii, iar nu altor autorități.

Orice memo ii sau întâmpinări adresate Organelor de
Stat, care nu cunosc deajuns chestiunile bisericești, nu numai
că vor rămâne fără rezultat, dar asemenea abateri dela dis-
pozițiunile de mai sus, vor fi aspru sancționate.

Cu arhieresti binecuvântări.

EPISCOP,

+ **GHERONTIE**

Consilier Referent,

Pr. Gh. Soreecu

Stiri și fapte

Prin adresa No. 15338/1942, Consiliul de Patronaj
al operelor sociale, a exprimat Sf. Episcopii de Con-
stanța, mulțumirile sale pentru obiectele de îmbrăcăminte
donate pentru bravii noștri ostași de pe front.

* * *

Ministerul de Finanțe și Casa de Finanțare a adus
mulțumiri Cucernicului Preot Iosif Bălțeanu, dela Pa-

rohia Făurei, jud. Ialomița, prin sfaturile și sârguința căruia enoriașii săi au subscris până acum la împrumutul reîntregirii suma de lei 340.000, dintre care peste 80.000 lei sunt contribuția sa personală.

* * *

Arhiepiscopul de Canterbury a demisionat din postul său, lăsând locul altuia mai tânăr, care «să organizeze viața religioasă după frământarea produsă de actualul războiu». El este acela care, mergând prea departe în ascultarea față de puterea lumească, a ordonat preoților anglicani să ofici ze slujbe pentru biruința armatelor bolșevice.

În locul său a fost numit arhiepiscopul de York, care a manifestat serioase simpatii față de laburiști și elementele de stânga.

* * *

În cadrul Universității dela Odesa a fost reînființată și o facultate de teologie, care timp de 24 de ani n'a mai funcționat. Cu reorganizarea sa a fost însărcinat I. P. C. Anhim. Iuliu Scriban, neobositul misionar al Bisericii noastre și reînvietorul vieții creștine în ținuturile desrobite dintre Nistru și Bug.

* * *

P. C. Arhlm Chesarie Păunescu, fost director al Seminarului monahal «Cernica», a fost numit director al Seminarului Central din București.

* * *

Facultatea de Teologie din București, înțelegătoare a vremurilor pe care le străbatem și a rolului pe care-l are de jucat credința noastră străbună, a organizat un ciclu de conferințe publice, intitulat «Ortodoxismul».

* * *

«A sosit ceasul ca Biserica și Școala să-și unească strădaniile și răspunderea, la marea operă de reconstrucție națională.

În ziua de 19 Martie a. c. s'a ținut la București, marea adunare a reprezentanților Bisericii și Școalei, convocată de către Onor. Guvern. Cu acest prilej D-l Prof. Mihai Antonescu, Vicepreședintele al Consiliului de Miniștri, a ținut un mare discurs, în care a precizat temeiurile drepturilor noastre și demnitatea unei atitudini, pe care unii dintre vecinii noștri au înțeles-o atât de greșit.

În discursul acesta au fost rostite cuvinte de aleasă prețuire la adresa Bisericii strămoșești, pe care le redăm în cele ce urmează:

Biserica este nu numai catapetezma de credință, pe care s'a ridicat spre cerul sfânt al veșniciei noastre: Biserica noastră este ziditoare de Neam.

Viața națională din pridvor de biserică a purces.

În zumzet de clopote sfințite s'a răspândit pe plaiurile României și în ceasuri de bejenie, înaintea altarelor s'a adunat, pentru ca din turle de biserici să pornească ropotul de apărare al Neamului nostru, care și-a făcut din Biserică cetatea lui însuși.

Școala Neamului în tinda Bisericii s'a plămădit.

Tiparnițele mărturisitoare ale gândului românesc în altare s'au făurit și sufletul românesc, luptător pentru libertate, în școala dela Sf. Sava, în Mănăstirile Voevozilor munteni și moldoveni și în vajnica Bisericii a Ardealului nostru s'au zidit.

Această mândrie a trecutului Bisericii noastre ne poruncește azi să unim Biserica la lupta națională.

Din sufletul mistic al Românului creștin, Biserica trebuie să ne ajute să dăluim mistica națională a rosturilor noastre de mâine și sufletul Românului de totdeauna».

Cu prilejul Sfințelor sărbători
ale Invierii Domnului, P. S. nostru
Episcop D. D. Gherontie trimite
tuturor păstoriților Săi, cler și po-
por, arhieresti binecuvântări, adre-
sându-le totodată creștineasca și
străbuna urare :

HRISTOS A INVIAT!

SPRE ȘTIINȚA

Revista apare sub îngrijirea Secției Culturale.

◉ Schimbul de reviste, trimiteri de articole, abonamente și orice corespondență, se va adresa Revistei «Tomis» la Sfânta Episcopie, Constanța.

ABONAMENTUL:

1 an pentru preoți, epitropi și abonați particulari 120 lei

1 an pentru cântăreți 100 .

SFANTA EPISCOPIE — CONSTANTA

P. C. Sale
Domnului

Patriarhia Română

Sectia Publica

Parohia _____

Comuna _____

Bucuresti

Județul _____